

DEZSÓ JÓZSEFNÉ

*Rodinná farma bez externej pracovnej sily a s ekonomickým fungovaním prostredníctvom
rodinnej súdržnosti, kde je hlavnou motiváciou láska k chovu zvierat.*

Identifikačné údaje:

Meno: Rodinná farma prvovýrobcu: pani Dezső Józsefné, Pál

Lokalita: Csongrád-Csanád megye, Hódmezővásárhely

Veľkosť farmy: 17,5 ha

Rok založenia: 2005

Hlavné činnosti: chov dobytka na mlieko

Web / Facebook / Twitter: neuvedené

História farmy siaha do roku 1995, keď zakladateľka Dezső Józsefné, Pál začala hospodáriť na farme svojich starých rodičov. Hlavnou motiváciou pre ňu bola láska k chovu zvierat, pričom oddanosť tejto profesii je prítomná aj pri výbere tretej generácie, ktorá sa v súčasnosti aktívne podieľa na riadení farmy. Hlavným profilom farmy je chov dojníc a výroba nespracovaného mlieka. Okrem toho je kľúčovou činnosťou aj pestovanie obilnín, predovšetkým na kŕmenie zvierat. Na začiatok farma získala 3 kusy hovädzieho dobytka a ďalší 1 kus bol zakúpený a farma v tom čase zakúpila aj ornú pôdu s rozlohou 3 ha, ktorá sa postupne rozširovala až do roku 2005. Dňa 6. apríla 2005 bol dobytok a pôda právne prevedená na pani Dezső Józsefné, Pál. V tomto okamihu sa zmenila lokalita činnosti a použitá technológia. Veľkosť stáda bola vtedy 11 zvierat, ktoré sa rozšírilo o zmes ďalších 12 zvierat (5 jalovic maďarského simentálskeho dobytka, 2 býky holštajnského frízskeho dobytka, 1 iný druh mliečneho dobytka a 4 iné druhy hovädzieho dobytka). Lokalita farmy sa zmenila na súčasné miesto, kde boli zvieratá ustajnené v malej stodole a vo výbehu so systémom elektrického oplatenia. Dojenie prebiehalo v stodole s dojacím strojom a používal sa systém na výrobu syra. Mlieko sa predávalo priamo z farmy. Na rovnakom princípe pokračoval aj predaj býčích exemplárov. Využívala sa umelá inseminácia. Stádo sa do roku 2008 priebežne menilo, ale veľkosť populácie sa počas tohto obdobia pohybovala medzi 20-30 jedincami a technológia zostala nezmenená. Veľkosť ornej pôdy bola v tomto období takmer 8,5 ha. Potrebné množstvo krmiva bolo pokryté plodinami vypestovanými na vlastnej ornej pôde, ktoré sa nevyhnutne dopĺňalo krmivom vypestovaným na prenajatej pôde, ako aj pastvou zvierat na brehoch kanálov v okolí. V roku 2008 sa z farmy stala rodinná farma. Od tohto roku sú pre farmu dostupné štátne dotácie a surové mlieko sa už nepredáva priamo z farmy, ale odoberá ho nákupca. Hlavným cieľom bolo zvýšiť množstvo a kvalitu produkcie mlieka zo stáda, ale aj udržať kvalitu produkcie mäsa. V tom čase sa partnerom farmy pre nákup mlieka stalo Mliečne družstvo Adacsi Friesian v Lajosmizse. Dôležitá zmena v oblasti odbornosti nastala v roku 2013, keď pani Dezső Józsefné, Pál úspešne absolvovala školenie inseminátora dobytka v Hódmezővásárhely, čím

získala licenciu pre Csongrádsku župu. Umelé oplodnenie tak mohli riešiť v rámci farmy, nahradili externého odborníka a svoje chovateľské ciele začali riadiť sami. Od roku 2015 sa realizovali ďalšie významné zmeny. Na jar sa zrekonštruovala budova mliekarne a skvalitnila sa prístupová cesta, čo umožnilo vjazd väčšieho počtu nákladných vozidiel s mliekom do areálu. So spoločnosťou Sole-Mizo Zrt. bola uzavretá zmluva ako s novým partnerom farmy pre nákup mlieka.

Rok 2018 je pre farmu ďalším prelomovým rokom, v ktorom sa uskutočnila investícia: zakúpil sa lis Case IH a ťahaný postrekovač. Rodinná farma má stále 5 členov a žiadnu externú pracovnú silu. Farmu spoločne vedú zakladateľka pani Dezső Józsefné, Pál, a jej dcéra, ktorá po ukončení vysokoškolského štúdia začala v rámci farmy pracovať ako prvovýrobkyňa na plný úväzok. Dominantným plemenom stáda je maďarský simentálsky dobytok, ktorý však bol skrížený s holštajnsko-frízskym dobytkom, preto sa na farme nachádza niekoľko zvierat F1. Zvieratá sa chovajú v krytej stodole a v príľahlom otvorenom výbehu, oddelené podľa vekových skupín. Pre jednotlivé vekové skupiny sú oddelené stajne a výbehy a jalovice sú tiež rozdelené do dvoch skupín starších a mladších. Na jar 2021 bol zakúpený aj separátor mliečnej somatiky, aby sa zabezpečila lepšia kvalita mlieka.

Krmivo sa vyrába na vlastnej ornej pôde s rozlohou 17,5 ha. Približne $\frac{3}{4}$ plochy sa využívajú na produkciu obilnín (pšenica, jačmeň, ovos) a kŕmnej kukurice, zvyšok sa využíva na produkciu lucerny. Stádo dobytky v súčasnosti tvorí celkom 28 kusov.

Bola nadviazaná spolupráca s farmou starých rodičov, ktorá je kontinuálna, najmä v oblasti spoločného využívania dostupného vybavenia a zdrojov. Na farme starých rodičov je k dispozícii krmovinársky kombajn a obilný kombajn, zatiaľ čo napríklad dvojzáprahový postrekovač poskytuje rodinná farma pani Dezső Józsefné, Pál. Pre obe farmy je absolútnou výhodou, že vďaka spolupráci nemusia nakupovať drahý majetok. Ďalšia spolupráca s ostatnými poľnohospodármi v danej oblasti sa rozvinula najmä v rámci výmeny informácií. Farma je členom Maďarského združenia chovateľov simentálskeho dobytky. Výhodou členstva je, že prostredníctvom združenia získavajú informácie o aktuálnych ekonomických a výrobných trendoch, je možné ich konzultovať s inými poľnohospodármi a odborníkmi. Keďže zmeny v legislatíve je niekedy ťažké sledovať, informovanosť o najnovších legislatívnych otázkach je určite výhodou členstva. Taktiež je prostredníctvom členstva jednoduchšie sledovať najnovšie informácie o šľachtení, vývoji chovu, nových trendoch a technológiách.

Ako významnú investíciu možno spomenúť nákup lisu a separátora mlieka, ktorý bol financovaný prostredníctvom poľnohospodárskej karty Széchenyi. V prípade separátora mlieka sa použilo verejné financovanie prostredníctvom návrhu projektu. Farma sa od ostatných fariem typicky odlišuje tým, že ide o hospodárstvo prevádzkované prostredníctvom rodinnej súdržnosti, kde bol priamy predaj z farmy nahradený predajom prostredníctvom nákupných partnerských spoločností. Ich charakteristickým znakom je snaha o neustále zvyšovanie kvality, pre ktorú sa snažia zabezpečiť rozvoj odborných znalostí aj infraštruktúrneho zázemia. Medzi ich dlhodobé ciele patrí zriadenie vlastného závodu na spracovanie mlieka, ktorý má využívať kvalitné mlieko vyrobené vo vlastných priestoroch a časom chcú rozvíjať vlastnú značku.

Viability of small farms managed by young farmers under new
"farm-to-fork" strategy (2020-1-CZ01-KA203-078495)

Fotka:

